

CEDMO
Central European Digital
Media Observatory

ESPRESSO

CEDMO Tracking V4+V5

Druga fala oczami Ipsosu:

Dezinformacja i bezpieczeństwo

Espresso

ZAWARTOŚĆ RAPORTU

- 1 Podstawowe parametry
  - 1.1 Specyfikacja badania
- 2 Znaczenie problemu dezinformacji
- 3 Zagrożenie bezpieczeństwa kraju przez dezinformację
- 4 Ograniczanie dezinformacji poprzez interwencję państwa
- 5 Walka z dezinformacją w perspektywie środkowoeuropejskiej

1 Podstawowe parametry

Nazwa badania: CEDMO Tracking (V4+5)

Termin głównego zbierania danych: 2. fala: 15.09.2025 – 10.10.2025

Grupa docelowa: reprezentatywna populacja w wieku powyżej 15 lat

Sposób wyboru respondentów i respondentek: wybór kwotowy

Ustawienia kwot: zgodnie z danymi Czeskiego Urzędu Statystycznego (ČSÚ)

Obserwowane kwoty: płeć, wiek, wykształcenie, region, wielkość miejsca zamieszkania

Metoda zbierania danych: ankieta metodą CAWI za pomocą panelu internetowego

Całkowita próba: 2. fala: n=19022 (wszystkie kraje): CZ n=1996, SK n=1979, EE n=2057, FI n=2071, FR n=2470, DE n=2306, HU n=2063, PL n=2156, SL n=1924

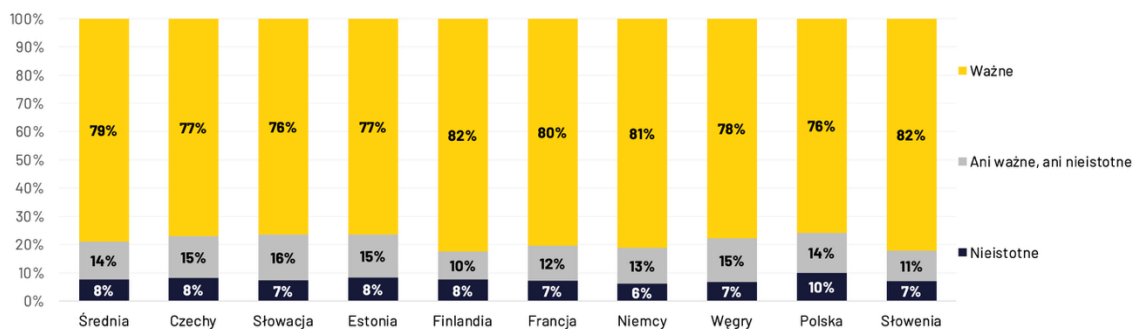
1.1 Specyfikacja badania

Celem długoterminowego badania przeprowadzonego w krajach V4 (Czechy, Słowacja, Polska, Węgry) i innych krajach europejskich (Słowenia, Francja, Niemcy, Estonia, Finlandia) jest obserwacja postaw i opinii społeczeństwa na różne tematy społeczne, skupiające się przede wszystkim na dezinformacji i hoaxach, zaburzeniach informacyjnych czy ocenie demokracji. Długoterminowe badania koncentrują się również na mapowaniu rozwoju tych trendów. Zleceniodawcą badań jest międzynarodowe, multidyscyplinarne centrum badawcze CEDMO (Central European Digital Media Observatory), kierowane przez Uniwersytet Karola (ČR), a wykonawcą jest firma IPSOS. Kierownikiem zespołu badawczego CEDMO jest Václav Moravec, a zespół badawczy IPSOS reprezentują Michal Kormaňák i Adam Frolík.

Kwestionariusz badawczy został opracowany przez zleceniodawcę i skonsultowany z wykonawcą, a jego ostateczna wersja została przygotowana we współpracy z wykonawcą. Dane zebrano elektronicznie w połączeniu z osobistymi wywiadami. Wybór respondentów zapewniła firma IPSOS za pośrednictwem panelu internetowego. Respondenci zostali zrekrutowani na podstawie przepisów dotyczących kwot zatwierdzonych przez zleceniodawcę.

2 Znaczenie problemu dezinformacji

Zdecydowana większość mieszkańców badanych krajów (79%) uważa problem dezinformacji za ważny. Najbardziej istotny jest on dla mieszkańców Słowenii i Finlandii, a najmniej dla mieszkańców Polski i Słowacji. W Polsce jest również najwięcej osób, a konkretnie 10%, które uważają temat dezinformacji za zupełnie nieistotny. Znaczenie problemu dezinformacji jest silniej postrzegane przez osoby powyżej 55 roku życia, a w grupie wiekowej 66 lat i więcej aż 87% populacji uważa ten temat za ważny. Podobny wpływ ma również wykształcenie. Osoby z dyplomem ukończenia studiów wyższych również częściej (83%) uważają dezinformację za problem, którym należy się zająć.

i Osoby z wyższym wykształceniem częściej uważają dezinformację za ważną kwestię (83%).

Uwaga: T3B = połączenie odpowiedzi „1 – jest to kwestia niezwykle ważna”; 2 i 3; B3B = połączenie odpowiedzi „7 – nie jest to w ogóle ważna kwestia”; 6, 5

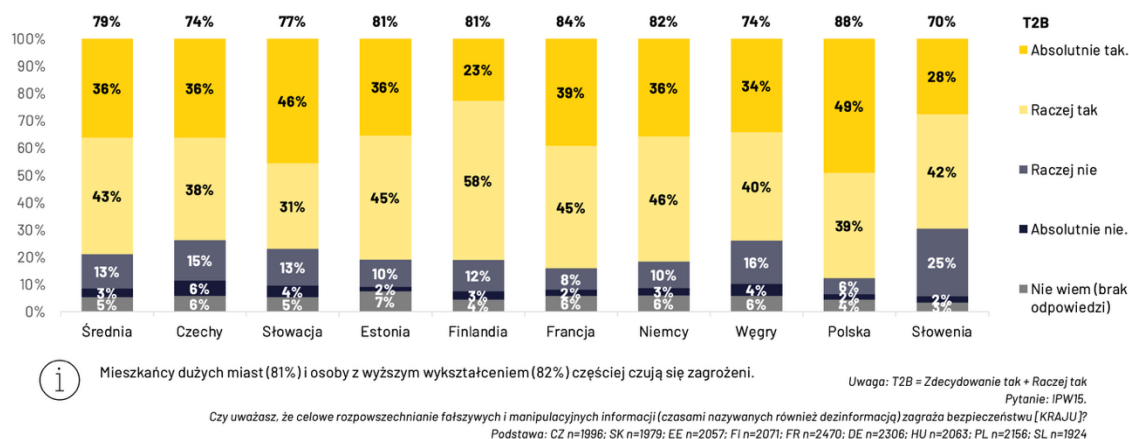
Pytanie: IPW14. „Jak ważny/nieistotny jest według Państwa problem celowego rozpowszechniania fałszywych i manipulacyjnych informacji (czasami nazywanych również dezinformacją)?

Podstawa: CZ n=1996; SK n=1979; EE n=2057; FI n=2071; FR n=2470; DE n=2306; HU n=2063; PL n=2156; SL n=1924

3 Zagrożenie dla bezpieczeństwa kraju wynikające z dezinformacji

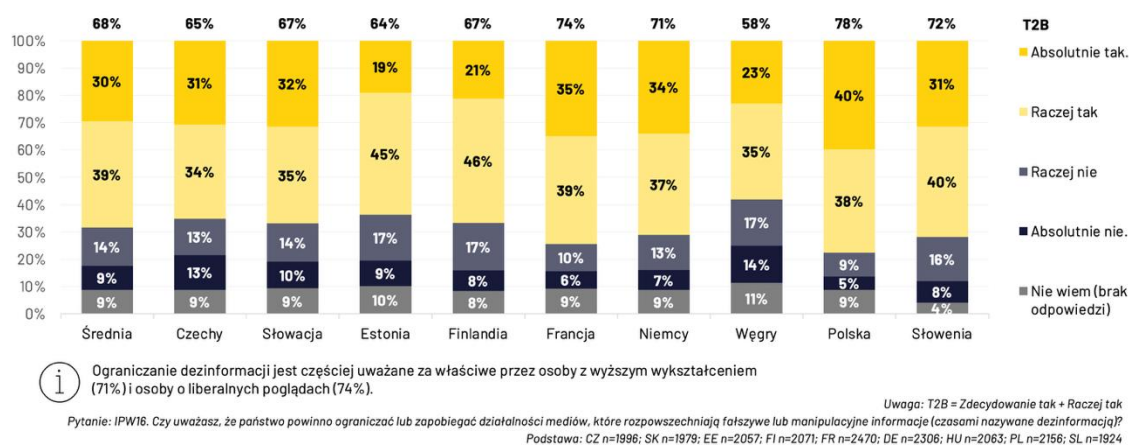
Taki sam odsetek osób, które uważają dezinformację za problem, uważa również, że dezinformacja zagraża bezpieczeństwu kraju. W tym przypadku różnice między krajami są większe i nie zawsze korelują z postrzeganiem znaczenia tego tematu. Na przykład w Słowenii temat ten jest ważny, ale tylko 70% mieszkańców uważa celowe rozpowszechnianie dezinformacji za zagrożenie dla bezpieczeństwa kraju. Odwrotną sytuację obserwujemy w Polsce, gdzie odsetek osób postrzegających dezinformację jako problem jest o kilka punktów procentowych niższy.

Jednak w kwestii bezpieczeństwa, wraz ze Słowacją, najwięcej osób (46%) stwierdziło, że rozpowszechnianie dezinformacji zdecydowanie stanowi zagrożenie. Najmniej przekonani o tym są Finowie. Czesi i Węgrzy plasują się gdzieś pomiędzy tymi dwoma biegunami. Grupą osób, która postrzega zagrożenie jako największe, są również w tym przypadku najstarsze pokolenia w wieku 66 lat i więcej, gdzie 84% populacji poszczególnych krajów obawia się zagrożenia bezpieczeństwa spowodowanego dezinformacją. Natomiast osoby w wieku 35-54 lat postrzegają to zagrożenie nieco poniżej średniej, a konkretnie 76% z nich.

4 Ograniczanie dezinformacji poprzez interwencje rządu

Jeśli chodzi o opinie na temat tego, czy rząd powinien ograniczać lub zapobiegać rozpowszechnianiu dezinformacji, 68% mieszkańców badanych krajów jest zgodnych. Najczęściej zgadzają się z tym mieszkańcy Polski (78%), a następnie Francji (74%). Najmniejsze poparcie dla tego poglądu mają obywatele Węgier (58%). Podobnie jak w poprzednich przypadkach, za interwencję rządu częściej opowiadają się osoby powyżej 66 roku życia oraz osoby z wyższym wykształceniem.

5 Walka z dezinformacją w perspektywie środkowoeuropejskiej

Republika Czeska, Słowacja, Polska i Węgry wykazują pewne podobieństwa w kwestii dezinformacji. Chociaż większość mieszkańców postrzega ten temat jako ważny, podejście do jego rozwiązania różni się w zależności od poziomu zaufania do państwa i mediów.

W Czechach i na Węgrzech około cztery piąte ludności uważa dezinformację za ważny problem, ale mniej osób niż w większości krajów zachodnioeuropejskich jest przekonanych, że rzeczywiście zagraża ona bezpieczeństwu państwa. Natomiast Polska i Słowacja należą do krajów, w których mniejsza część mieszkańców uznaje to za istotny problem, ale jednocześnie więcej osób (około 46%) uważa rozpowszechnianie manipulacyjnych informacji za bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa.

Różnice te można w dużej mierze wyjaśnić kontekstem politycznym i medialnym. W Polsce i na Węgrzech przestrzeń publiczna jest silnie spolaryzowana, co znajduje odzwierciedlenie w postrzeganiu roli państwa: Polacy należą do największych zwolenników aktywnych działań przeciwko dezinformacji (78% zgadza się z tym stwierdzeniem), podczas gdy Węgrzy są pod tym względem najbardziej powściągliwi (58%).

W Czechach i na Słowacji większą rolę odgrywa ogólny brak zaufania do instytucji. Ludzie postrzegają tę kwestię jako poważną, ale w mniejszym stopniu liczą na interwencję państwa. Różnice te pokazują, że Europa Środkowa pozostaje regionem, w którym bezpieczeństwo informacji łączy się z kwestią legitymizacji państwa i zaufania do instytucji demokratycznych. Skuteczna obrona przed dezinformacją nie będzie zatem polegać wyłącznie na regulacjach lub cenzurze, ale przede wszystkim na podnoszeniu umiejętności korzystania z mediów, przejrzystej komunikacji rządów i odbudowie zaufania społecznego, które jest prawdopodobnie najbardziej wrażliwym elementem w całej Europie Środkowej.